

Naturstyrelsen
Gjøddinggård, Førstballevej 2
7183 Randbøl
E-mail: bioskov@nst.dk

30. marts 2018

Høring over forslag til udpegning af skov til biodiversitetsformål

Friluftsrådet har siden aftalen om Naturpakken fra maj 2016 fulgt processen for udpegning af skov til biodiversitetsformål tæt. Friluftsrådet søger at sikre gode rammer for et aktivt friluftsliv for de mange forskellige friluftslivsudøvere i Danmark, og skoven er den absolutte foretrukne naturtype, når det gælder besøg i naturen for danskerne. Det er derfor virkelig vigtigt, at rammerne for friluftsliv og publikumsoplevelser tænkes ind i de nye udpegninger af skov til biodiversitetsformål, når der med Naturpakken træffes beslutning om at lade et så stort areal af de statslige skovarealer overgå til skov med biodiversitetsformål. Friluftsrådet har følgende kommentarer til udpegning af skov til biodiversitetsformål:

Offentlige adgangsregler i skov med biodiversitetsformål:

Friluftsrådet finder overordnet set, at skov med biodiversitetsformål, herunder urørt skov har potentiale for en anden slags friluftsoplevelser, og at man i disse typer skove vil kunne se frem til at opleve mere vildnis, en tættere underskov med væltede træer, buske og slyngplanter, flere plante- og dyrearter, flere våde og mudrede arealer og et miks af mørke og mere lyse skovpartier. For at den almindelige skovgæst og friluftslivsudøveren kan opleve skovene, er det dog en forudsætning, at offentlighedens ret til at færdes og opholde sig efter de sædvanlige adgangsregler i offentlig skov er gældende. Det glæder derfor Friluftsrådet, at disse rettigheder opretholdes i udlægningen af skov til biodiversitetsformål.

Opretholdelse, udvikling af og fortsat drift af veje og stier:

En anden helt grundlæggende forudsætning for skovgæsternes mulighed for oplevelse af skove udpeget til biodiversitetsformål er imidlertid, at man kan komme frem gennem skovene. Friluftsrådet har forståelse for, at det er formålet med skovene, at der skal være mere dødt ved, flere væltede træer og mere stående vand, og noget af den færdsel der i dag foregår uden for stier og veje kan blive vanskeligere, men så meget desto større grund til at opretholde de nuværende stier og veje og anlægge nye. En konsekvens ved en tættere og vådere underskov kan blive, at publikum i højere grad end tidligere foretrækker at holde sig til stier og veje, og derfor bliver det nødvendigt at sikre og udvikle en infrastruktur (veje og stier) gennem skoven, som giver mulighed for gode skovoplevelser.

Det betyder, at stier og veje skal være fordelt over hele skoven udpeget til biodiversitetsformål, så man netop kan komme til at opleve flere dele af skoven, mulighed for at gå rundture og ikke bare skulle holde sig til en større skovvej, der går tværs igennem skoven uden mulighed for afstikkere og færdsel af små spændende stier. Det gælder naturligvis særligt de steder, hvor det

er ganske store skovarealer, der er udpeget til skov med biodiversitetsformål f.eks. Gribskov, Jægersborg Hegn, Tisvilde hegn, Rold skov, Skagen Klitplantage mv. men også i mindre skove, hvor det er en stor procentdel af skoven, der udlægges til skov med biodiversitetsformål.

Hvis færdslen i skov med biodiversitetsformål i højere grad kanaliseres ind på veje og stier, så bliver der også et større pres på disse veje og stier af alle mulige forskellige brugergrupper f.eks. ridende, løbere, børnehaver, mountainbikes mv. Så for at mindske konfliktpotentialet mellem forskellige brugergrupper, bliver det vigtigt at sikre en tilstrækkelig infrastruktur, som tilgodeser de forskellige gruppers behov, og som giver mulighed for at færdes i flere dele af skovene.

Faciliteter i skov udpeget til biodiversitetsformål:

Friluftsrådet er glad for, at der i nogen grad er taget hensyn til nuværende friluftsfaciliteter ved udpegning af skov til biodiversitetsformål, og at man således f.eks. har undtaget et areal med en stor samling af shelters fra udpegningen. Det er dog Friluftsrådets håb, at der fortsat tages hensyn til evt. andre nuværende faciliteter i skov udpeget til biodiversitetsformål, således at man fortsat vil kunne benytte faciliteter som f.eks. shelters, madpakkehuse, fugletårne mv. Det vil kræve at stier og veje til faciliteten opretholdes og ryddes for væltede træer og at der evt. udlægges mindre spang eller boardwalks, hvis det skulle vise sig at blive meget vådt i området rundt om faciliteten. Friluftsrådet håber, at udpegningen heller ikke er en hindring for, at der kan etableres nye faciliteter til en forbedring af friluftslivet i nogle af områderne. Friluftsrådet er derfor meget glad for, at det følger af de overordnede rammer for urørt skov jf. rapporten: Udpegning af skov til biodiversitetsformål, at *”det er muligt at vedligeholde eksisterende friluftsfaciliteter og opføre nye friluftsfaciliteter... f.eks. af hensyn til borgernes mulighed for at opleve og bevæge sig igennem de urørt skove”*. Det er derfor ligeledes foruroligende, at de samme klare rammer for friluftsliv ikke fremgår af de overordnede rammer for forvaltningen af anden biodiversitetsskov i samme rapport, om end vi noterer os, at det fremgår, at det er nødvendigt at tage hensyn til friluftsliv.

Den geografiske fordeling af skov udpeget til biodiversitetsformål:

Friluftsrådet er lidt ærgerlig over, at udpegningerne af skov til biodiversitetsformål er skævt geografisk fordelt. Friluftsrådet anerkender, at skovene til biodiversitetsformål er udpeget på baggrund af en række kriterier, der skal sikre eksisterende biodiversitetsværdier og et fremtidigt potentiale i forhold til bevarelse af biodiversitet, og at man pga. omkostningerne ved udpegningen har valgt at fokusere på statslige arealer. Friluftsrådet ønsker dog, at så mange som muligt har mulighed for at opleve urørt skov, og derfor havde Friluftsrådet gerne set, at den geografiske fordeling havde været mere jævn.

Planlægning og forvaltning af skovarealer til biodiversitetsformål:

Det er helt essentielt, at der i den efterfølgende planlægning og forvaltning af arealerne udpeget til biodiversitetsformål indtænkes gode muligheder for friluftsliv, både i forhold til den nuværende anvendelse og den fremtidige. Friluftsrådet kan forstå, at Naturstyrelsen har planer om

at inddrage skovbrugerrådene i udarbejdelse af forvaltningsplaner for de enkelte områder, hvilket Friluftsrådet bakker op om. Friluftsrådet vil dog foreslå, at der arbejdes med yderligere inddragelsesprocesser, som når ud til en bredere del af befolkningen f.eks. i form af borgermøder. Specielt, men ikke kun, i de områder, hvor store dele af de bynære skove er udpeget til biodiversitetsformål f.eks. Nordsjælland, Midtsjælland og området omkring Silkeborg.

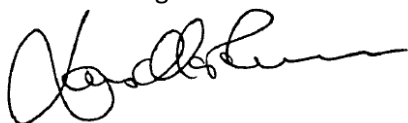
Det er overordentlig vigtigt for Friluftsrådet, at de udpegede arealer ikke per automatik defineres som "stillezoner" i henhold til Naturstyrelsens zoneringsterminologi for planlægning af friluftsliv. Jævnfør definitionen på stillezoner skal man i disse zoner få oplevelsen af uberørt og vild natur. Der færdes ikke nødvendigvis mange mennesker og der vil ikke være nogle former for faciliteter. Stillezonerne udelukker også organiserede arrangementer som orienteringsløb mv.

Når man udpeger så stort et areal til skov med biodiversitetsformål, hvoraf ganske meget af skovarealet er beliggende i områder med et stort publikumspres f.eks. Nordsjælland, så er det simpelthen ikke foreneligt med en klassifikation som stillezone. Der er mange og forskelligartede brugergrupper, som benytter de udpegede arealer til friluftsliv i dag, og hvis de bliver udelukket pga. en bestemt zonerings vil det føre til store protester og konflikter. Det er heller ikke foreneligt med Naturstyrelsens pålagte opgave om fortsat at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen samt forbedre mulighederne for friluftslivet. Det er målet, at 20 procent af Naturstyrelsens skovarealer har biodiversitet som det primære formål inden 2040 jf. forslag til nyt skovprogram. I fald skov med biodiversitetsformål defineres som "stillezoner" kan Friluftsrådet ikke bakke op om den nuværende udpegning af de udpegede arealer, idet der i så fald skulle være taget langt mere hensyn til beliggenhed i forhold til publikumspres og de forskellige brugergrupperes friluftsliv.

Skov udpeget til biodiversitetsformål er ikke uforeneligt med et aktivt friluftsliv

Det er Friluftsrådet forståelse, at udpegningerne af skovarealer ikke er uforeneligt med et aktivt friluftsliv, men også, at det bliver nødvendigt at have et særligt fokus på mulighederne for friluftsliv i udarbejdelse af forvaltningsplanerne for de enkelte arealer. Friluftsrådet ønsker, at det samlet set er muligt at dyrke alle former for friluftsliv i skov udpeget til biodiversitetsformål, og vi mener det kan lade sig gøre gennem intelligent planlægning og forvaltning.

Med venlig hilsen

Lars Mortensen
Formand